

Zelena nabava namještaja i tkanina za javne zgrade i urede

Nabavna kategorija: Roba – namještaj i tkanine

Naručitelj: Regija Västra Götaland (RVG), Švedska

Osnovni ciljevi:

Unutarnji namještaj i tekstilni proizvodi imaju značajne utjecaje na zdravlje i okoliš. RVG koristi ZeJN zbog utjecaja na proizvođače i dobavljače da osiguraju namještaj koji odgovara određenim kriterijima sukladno ekološkim oznakama. Ovi zeleni proizvodi u ugovorima za nabavu namještaja i tekstila uspostavljeni su kao Zelena lista. RVG je ispunio svoj cilj da više od 50% nabave namještaja bude sa Zelene liste.

O postupku

Godinama unazad samo je mali dio namještaja i tkanina za javne zgrade i urede na tržištu imao certificiran ekološki znak. Kako bi se to promijenilo, pokrenut je projekt nazvan "Considerate Design". Projekt je bio izvor znanja i nadahnuća o tome kako kombinirati dizajn s održivim razvojem. Na početku su proizvođači namještaja i dobavljači bili posjećivani - pojedinačno ili na komercijalnim sajmovima te se s njima raspravljalo o ekološkim aspektima i eko-certificiranju proizvoda. To je rezultiralo pokretanjem 25 projekata gdje se RVG udružio s proizvođačima kako bi razvili prototipove koji udovoljavaju kriterijima pristupačnosti i okoliša. Kad je započeo rok nabave, već je oko 40 proizvoda poboljšano u cilju da zadovolje kriterije certificiranih ekoloških oznaka.

Pristup nabavi:

Primijenjen je postupak natjecateljskog dijaloga

Uvjeti za izvršenje ugovora vezani uz postavljeno osnovno mjerilo

Zelena lista pokriva tri segmenta proizvoda: uredski namještaj, uredske stolice i namještaj za javne prostore, kao i tkanine / tekstil (presvlake i zavjese). Za namještaj to uključuje minimalne zahtjeve koji se odnose na upotrebu celuloznog materijala, usporivača plamena, ljepila, površinske obrade, tekstila i kože. Ostali aspekti koji se razmatraju su recikliranje materijala, dostupnost zamjenskih dijelova, utjecaj proizvoda na okoliš, ali i socijalni uvjeti tijekom proizvodnje.

Kako bi se kvalificirali za Zelenu listu, proizvođači također moraju zadovoljiti i neke naprednije kriterije vezane za određene ekološke oznake budući da se njihovi kriteriji za namještaj temelje na procjeni životnog ciklusa proizvoda i povezane proizvodnje, uporabe i odlaganja. Primjerice, Certifikat Nordic Swan postavlja strože zahtjeve prema drvnom podrijetlu, recikliranoj plastici i metalu, manjoj upotrebi okoliša, pogotovo opasnih materijala, te trajnosti i mogućnosti recikliranja.

Zaključno

Od pokretanja projekta, udio proizvoda koji ispunjavaju kriterije ekološke oznake neprestano se povećava. Već nakon godinu dana proizvođači s ekološkom oznakom činili su 33% nabavne vrijednosti, a brojka se povećala na 41% godinu dana kasnije. Prekretnica je postignuta kad su proizvođači na Zelenoj listi RVG-a predstavljali više od polovice (57%) vrijednosti svih proizvoda koji su prvi put nabavljeni.

Nova nabava organizira se svake tri do četiri godine. Ugovorom se precizira koji su proizvođači uključeni, a odgovaraju Zelenoj listi.

Zelena lista utjecala je na tržište namještaja na nekoliko načina te je stvorila je win-win situaciju i za dobavljače i za kupce zelenijih proizvoda, tako što je tvrtkama ispunjavanje zahtjeva sukladno ekološkim oznakama učinila privlačnim, kao i recenzije trećih strana. Nadalje, pristup Zelenoj listi pojačao je znanje i zelene ambicije u industriji namještaja i odigrao snažnu ulogu u unaprjeđivanju ekološke zrelosti tržišta u Švedskoj, međutim, ovakav primjer nabave namještaja i tkanine "ozelenjuje" i tržišta izvan dosega kupovne moći RVG-a jer i ostale regije i županije u Švedskoj također koriste Zelenu listu kao uzor za ZeJN proizvoda za interijere i tekstil.

U pogledu vlastitih ugovora RVG-a, trenutno su ugovorene dvije tvrtke koje isporučuju uredski namještaj i tekstil. Jedna od njih, proizvođač, nudi proizvode za uredski namještaj sa 100%-tnim ispunjenjem uvjeta ekoloških oznaka. Druga, maloprodajna tvrtka, nudi određene dijelove svojih proizvoda sa Zelene liste. Dakle, otprilike trećina proizvoda koji su stvarno prodani RVG-u su proizvođači sa Zelene liste - dokaz kako i zaposlenici Zelenu listu aktivno koriste za odabir proizvoda prilikom narudžbe iz ugovora.

Naučena lekcija

Jedan od glavnih čimbenika uspjeha bila je suradnja s tvrtkama u industriji dizajna interijera. Te tvrtke i njihovi dizajneri bili su poučeni održivom razvoju i bili su inspiracija jedni drugima za razvoj prototipova koje su zaposlenici testirali u svojim okruženjima. Ovaj novi način rada nastavio se i nakon postizanja početnih ciljeva. Bilo je presudno izdvojiti dovoljno vremena i resursa za usmjeravanje i osposobljavanje i tvrtki (odnosno potencijalnih dobavljača) i osoblja za nabavu da razumiju i koriste Zelenu listu kao alat nabave.

Ipak, mnogi proizvodi trenutno ne ispunjavaju kriterije Zelene liste zbog proturječnih standarda za proizvode. Na primjer, neke prostorije RVG-a zahtijevaju tkanine koje udovoljavaju visokim standardima otpornosti na plamen, a to su zavjese izrađene od sintetičkih materijala (Trevira CS) - materijala koji je diskvalificiran sa Zelene liste zbog načina proizvodnje i velike količine antimona prisutnog u tkanini.

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union